

بسم الله الرحمن الرحيم

گزیده آراء صادره از شعب بدوی

دیوان عدالت اداری

مؤلفین:

محمد رضا دلاوری

قاضی دیوان عدالت اداری

علی اکبر شامطری کرباسرانی

مدرس دانشگاه

سرشناسه	: دلاوری، محمدرضا، ۱۳۴۳
عنوان قراردادی	: ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور	: گزیده آراء صادره از شعب بدوی دیوان عدالت اداری / مؤلفین محمدرضا دلاوری، علی اکبر شاهنظری کرباسرائی
مشخصات نشر	: تهران: نقش گستران بهار، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری	: ۱۷۳ ص
شابک	: ۱ - ۳۲ - ۶۳۲۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: رویه قضایی -- ایران
موضوع	: قانون کیفری -- ایران
موضوع	: آرای حقوقی -- ایران
شناسه افزوده	: شاهنظری، کرباسرائی، علی اکبر، ۱۳۴۹
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۱ / ۵۴ / ۴۴۰ / ۴۴۰ KMH
رده بندی دیویی	: ۳۴۹ / ۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۳۶۷۸۲۸
کد پیگیری	: ۲۹۶۵۶۴۳

گزیده آراء صادره از شعب بدوی دیوان عدالت اداری

مؤلفین: محمدرضا دلاوری، علی اکبر شاهنظری کرباسرائی

ناشر: مؤسسه انتشاراتی نقش گستران بهار

شابک: ۱ - ۳۲ - ۶۳۲۹ - ۶۰۰ - ۹۷۸

صفحه آرا: منیژه فاتحی

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: نقش گستر

توبیت چاپ: اول ۱۳۹۱

قیمت: ۶۸۰۰۰ ریال

کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و جز اینها برای مؤلف محفوظ است.

فهرست مطالب

پرداخت بهاء عادلہ ملک مورد تملک توسط دستگاه تملک کننده الزامی است.....	۱۲
وجه اخذ شده زیاده بر مقررات قانونی بایستی مسترد گردد.....	۱۵
احتساب سوابق خدمت مستخدم جانباز قبل از استخدام به عنوان سوابق خدمت دولتی محتاج نص قانونی است.....	۱۶
امکان رسیدگی و اعمال نظارت بر تصمیمات و اقدامات واحدهای دولتی قبل از تاسیس دیوان عدالت اداری و به قبل از وضع قانون دیوان عدالت وجود ندارد.....	۱۸
با تصویب قانون مدیریت خدمات کشوری قانون جذب نیروی انسانی به مناطق محروم و دور افتاده مناطق جنگی مسنوخ گردید.....	۲۰
رای وحدت رویه هیات عمومی دیوان عدالت اداری که قبل از قانون دیوان عدالت اداری اصلاحی مصوب سال ۸۵ صادر یافته از جهت اثر ابطال مصوبه تابع ماده ۲۵ قانون دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۶۰ مجلس شورای اسلامی می باشد.....	۲۲
تغییر ساختار سازمانی و حذف برخی از سمت های سازمانی نافی حق مکتسبه قانونی مستخدم نمی باشد.....	۲۴
انتزاع تعهدات و انتقال آن به متعهد لاحق رافع تعهدات سابق میباشد.....	۲۵
پرداخت مزایای اشتغال در مناطق جنگی اختصاص به مستخدمین مشمولین استخدام کشوری و مقررات قانون استخدامی شرکتهای دولتی دارد.....	۲۷
بکارگیری مجدد فرد بازخرید شده بدون تصویب هیات دولت یا منع قانونی مواجهه می باشد.....	۲۸
برقراری حقوق وظیفه در مورد شرایط برخورداری وراثت مستخدم رسمی متوفی از مستمری قانونی مربوط مستلزم احراز شرایط قانونی لازم است.....	۲۹
توقیف یا برداشت از حقوق مستخدم بدون حکم مرجع قضایی فاقد مجوز قانونی است.....	۳۰
اقدام به واگذاری انشعاب برق در حریم خط نیروی برق فاقد موقعیت قانونی است.....	۳۲
مستخدم دولت می تواند هنگام تقاضای بازنشستگی حقوق و فوق العاده های مربوط به مرخصی استحقاقی استفاده نشده خود را مطالبه نمود.....	۳۴
حق برقراری حقوق بازنشستگی ثابت و پایدار بوده و فوت مستخدم متوفی مانع برخورداری ورثه از این حق نمی باشد.....	۳۶
انتقال کسور بازنشستگی منوط به کسر سهم بیمه شده در موقع پرداخت مزد یا حقوق و مزایای وی است.....	۳۸

پس از تعیین حقوق بازنشستگی جزء به موجب قانون امکان افزایش حقوق بازنشسته و
 اصلاح حکم بازنشستگی وجود ندارد. ۳۹
 تصمیم کمیسیون رسیدگی به امور آبهای زیر زمینی قابل تجدید نظر خواهی در دیوان
 عدالت اداری است. ۴۰
 طرح دعوی الزام به اجرای رای وحدت رویه هیات عمومی دیوان عدالت اداری از شعب
 دیوان برخلاف مدلول ماده ۴۵ قانون دیوان عدالت اداری است. ۴۲
 تاخیر هیات ممیزه برای احراز شرایط و امتیازات لازم برای برقراری فوق العاده ویژه
 کارشناسی طرح تعیین مسیر ارتقاء شغلی نافی حق مکتسبه افراد از تاریخ استحقاق قانونی
 آنان نیست. ۴۴
 با رضایت خواهان و صدور قرار اسقاط شکایت چنانچه موضوع دعوی واجد حیثیت عمومی
 باشد از ناحیه مرجع ذیصلاح قابل پیگرد قانونی است. ۴۵
 اخذ وجه زائد بر مقررات دولتی از ناحیه شرکت غیر دولتی در دیوان عدالت اداری قابلیت
 استماع را ندارد. ۴۶
 از تاریخ اجرایی شدن قانون تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان مصوب ۷۴ حقوق و
 مزایای قانونی متعلقه به مستخدم تعلق می گیرد نه تاریخ صدور حکم استخدام. ۴۷
 عدم موافقت با مرخصی استعلاجی در خصوص بیماری که قادر به حضور در محل خدمت
 نبوده غیبت غیر موجه محسوب نمی شود تا هیات رسیدگی به تخلفات اداری مجاز باشد
 به خدمت مستخدم به علت غیبت خاتمه دهد. ۴۹
 تصدیق خسارت از ناحیه دیوان مستلزم این است که نظر کارشناسی ورود خسارت و ابعاد
 و کمیت و کیفیت دقیق و کامل آن را تایید نماید. ۵۱
 متضرر از حفر قنات یا چاه جدید یا احداث باید بدو "اعتراض خود را به وزارت نیرو تسلیم
 نماید. ۵۳
 افزایش مدت خدمت به ازاء کار با اشعه بستگی به نظر کمیسیون تشخیص کار با اشعه
 واحد قانونی مستخدم دارد. ۵۵
 صدور حکم به تصدیق خسارت وارده یا استناد به سند عادی توجیه قانونی ندارد. ۵۶
 صدور حکم به تعیین میزان خسارت و الزام به پرداخت آن پس از تصدیق دیوان عدالت
 اداری در صلاحیت دادگاه عمومی است. ۵۷
 نسخ قانونی نافی حق مکتسبه قانونی قبل از نسخ نمی باشد. ۵۹

در صورت اختلاف در صلاحیت بین شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع قضایی کسب نظر مشاور دیوان الزامی است. ۶۰

کارکنان شرکت دولتی از جهت اشتغال به کار سخت و زیان آور از دایره شمول تبصره ۲ الحاقی ماده ۷۶ قانون تامین اجتماعی خارج می باشند. ۶۲

اصول و احکامی که در فصل دوم قانون مدنی از ماده ۱۹۰ تا ۲۱۸ در باره شرایط صحت معاملات وجود دارد در خصوص تصمیمات اداری نیز تا حدی که از لحاظ منطقی قابل انطباق باشد صادق است. ۶۴

آیین نامه اجرایی طرح طبقه بندی مشاغل در صورت مغایرت با قانون نمی تواند ملاک عمل و ضابطه اقدام قرار گیرد. ۶۶

احراز سببیت عرفی بین فعل خواننده و حادثه زیان بار ملاک تحقق مسئولیت مدنی و تصدیق خسارت از ناحیه دیوان عدالت اداری است. ۶۷

پس از صدور حکم بازنشستگی نیز حقوق و مزایای قانونی مستخدم بازنشسته که تضييع شده قابل اعاده بوده و صدور حکم بازنشستگی مانع تکالیف قانونی دستگاه متبوع بازنشسته در قبال بازنشسته نمی باشد. ۶۹

همین که موضوعی حیثیت قانونی یافت به هر حال لازم الاجراء است و اعتذار اشخاص حقیقی به عدم اطلاع و اشخاص حقوقی به عدم ابلاغ رافع تکلیف نخواهد بود. ۷۱

اثر قانون نسبت به آتیه بوده و نسبت به ماقبل اثر ندارد مگر اینکه در خود قانون به این امر تصریح شود. ۷۳

توافق با مستخدم برخلاف قوانین و مقررات استخدامی نافذ نمی باشد. ۷۵

دعوی مطالبه وجه قیمت زمین از سازمان دولتی در صلاحیت دادگاه های عمومی بوده نه دیوان عدالت اداری. ۷۶

مدارک آموزشی که از ناحیه وزارت علوم و تحقیقات و فناوری و مراکز وابسته به آن صادر نشده قابل احتساب به عنوان مقطع تحصیلی بالاتر محسوب نمی گردد. ۷۷

اعتراضات مربوط به اجرا نشدن هریک از مواد قانون برگزاری مناقصات در دیوان عدالت اداری قابلیت استماع ندارد. ۷۹

قانون لاحق که بر مقررات موضوعه گذشته یعنی قانون سابق وارد شده ملاک اقدام است و دلیل نسخ قانون سابق نبوده بلکه دلیل اعتبار و احیاء قانون سابق محسوب می شود. ۸۰

بازخریدی منوط به ارتکاب تخلف اداری و صدور رأی از هیأت رسیدگی به تخلفات اداری نمی باشد. ۸۲

پرداخت حق بیمه در خصوص دانشجویان متعهد خدمت از سوی متعهدله مانع قانونی ندارد..... ۸۴

رای دیوان عدالت اداری در باب تصدیق خسارت جنبه اعلامی داشته و آثار اجرای بر آن مترتب نیست..... ۸۶

با وصف احراز حقانیت خواهان با وجود اعتبار امر محتومه بها نمی توان وارد رسیدگی ماهوی در جهت نشانیدن ذیحق بر کرسی حق گردید..... ۸۹

در خصوص مشاغل تخصصی بدون برقراری شروط سن و سابقه و بدون تقاضای کتبی کارمند امکان صدور حکم بازنشستگی وجود ندارد..... ۹۲

نظر هیات کارشناسی بعد از انقضای ۶ ماه از تاریخ صدور راجع به تعیین بهاء عادلانه ملک مورد تملک توسط دستگاه های اجرایی در صورتیکه ملاک عمل قرار نگیرد فاقد اعتبار می شود و بایستی کارشناسی مجدد صورت گیرد..... ۹۴

اثر قانون مطابق ماده ۴ قانون مدنی نسبت به آینده است مگر اینکه در خود قانون ترتیب دیگری تعیین شده باشد..... ۹۷

حکم دادگاه در ماده ۴ قانون نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای طرح و برنامه های عمرانی نظامی، عمومی دولت مصوب ۵۸ به معنای خاص آن بکار رفته و شامل دیوان عدالت اداری نمی گردد..... ۱۰۰

در خصوص مستخدمین دولتی راجع به محاسبه حقوق و مزایا، قانونگذار هر جا از عبارت ماهانه و یا ماه استفاده نموده منظور ۳۰ روز می باشد نه ۳۱ روز..... ۱۰۵

وضع قاعده امره موجد حق یا سلب حق از وظایف اختصاصی قانون گذار است..... ۱۰۷

بدون درخواست خواهان شعبه دیوان در ارتباط با تصدیق خسارت در صورت عدم ابطال اقدامات تملیکی مواجه با تکلیفی نمی باشد..... ۱۱۰

رسیدگی به دعاوی ناشی از توافق با قراردادهای که از مسائل حقوقی بوده و باید به صورت توافقی در دادگستری مورد رسیدگی قرار گیرد از صلاحیت دیوان عدالت اداری خارج است..... ۱۱۳

چنانچه در اثر تملک ملک توسط دولت خساراتی یا مستخداثات موجود در زمینی مورد تملک نیز وارد شود، جبران خسارت الزامی است..... ۱۱۶

پرداخت حق بیمه و احتساب سوابق خدمت وفق مقررات درخصوص دانشجویان متعهد خدمت از سوی متعهدله مانع قانونی ندارد..... ۱۱۹

ابطال اسناد و تصمیمات مغایر با رای دیوان در صلاحیت دادرس مجری حکم است..... ۱۲۲

استنکاف از پذیرش سند تنظیمی در دفتر خانه اسناد رسمی از ناحیه مراجع قضایی پیگرد قانونی به دنبال دارد. ۱۲۵

توافق فیما بین دو وزارتخانه در خصوص انتقال کارکنان نباید منجر به کاهش حقوق و مزایای مستمر خدمت قابل قبول و سابقه خدمتی کارکنان مربوطه شود. ۱۲۷

بهره مندی از حقوق و مزایای قانونی ناشی از مدرک تحصیلی منوط به تأیید مدرک از سوی وزارت علوم تحقیقات و فناوری است. ۱۲۹

بازخریدی بدون رضایت مستخدم مجازات محسوب و در زمره مجازات مصرح در ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری بوده و در خور ابطال است. ۱۳۱

دخالت دادگاه در تعیین بهاء عادلانه ملک با تعیین کارشناس یک تصمیم اداری است و به هیچ وجه رسیدگی ماهوی محسوب نمی شود. ۱۳۴

مقامات اداری حق ندارند به تصمیمات خود اثر قهقرایی بدهند مگر آنکه قانون اجازه آنرا داده باشد. ۱۳۷

امتناع کارفرما از پرداخت حق بیمه رافع مسئولیت سازمان تامین اجتماعی در باب وصول حق بیمه با استفاده از اهرم های قانونی نمی باشد. ۱۴۰

با اجرایی شدن فصل دهم قانون مدیریت خدمات کشوری از تاریخ ۸۸/۱/۱ پرداخت فوق العاده ناشی از اجرای طرح مسیر ارتقاء شغلی از وجاهت قانونی برخوردار نمی باشد. ۱۴۲

محاسبه حق مسکن و پول ناهار در پرداخت پاداش پایان خدمت قانونی است. ۱۴۴

دیوان عدالت اداری یک دادگاه حقوقی نیست تا برای رسیدگی به مطالبات ارث و اجرت المثل و... صالح باشد. ۱۴۶

سند مالکیت و رای مرجع قضایی بر اثبات مالکیت نیست به مشترکات عمومی نظیر بستر رودخانه ها و انهار طبیعی و کانال های عمومی و... اعتباری نخواهد داشت. ۱۴۹

در صورتیکه مستخدم کسورات بازنشستگی خود را دریافت داشته باشد، با سببی کسورات اخذ شده را مسترد تا دستگاه متبوع وی مکلف به پرداخت حق بیمه و سازمان تامین اجتماعی ملزوم به دریافت آن باشد. ۱۵۲

در صورت وجود مقررات خاص اعمال قانون جذب نیروی انسانی به نقاط محروم و دور افتاده در خصوص کارکنانی که مشمول مقررات استخدام کشوری نیستند، مجوز قانونی ندارد. ۱۵۵

چنانچه نظر قانونگذار بر خلاف مفاد قرارداد اداری باشد، تبعیت از قانون الزامی است. ۱۵۸.

تغییر و جابجایی یک شخص به عنوان مسوول در مقررات و قوانین تغییر ایجاد نمی نماید
تا مسوول بعدی بتواند از اجرای آن جلوگیری نماید. ۱۶۱
انتقال پروانه تاسیس داروخانه جزء حقوق مالی و قابلیت توارث را دارد. ۱۶۴
فروش داروهای مخدر و روانگردان در داروخانه و همچنین نسخه پیچی بدون مسوول
فنی از موجبات تخلف انتظامی محسوب می گردد. ۱۶۶
هر گونه تصمیم گیری در جهت تغییر نام پروانه تاسیس داروخانه یا انتقال آن به نام یکی
از ورثه مستلزم طرح موضوع و اتخاذ تصمیم از سوی کمیسیون ماده ۲۰ مقررات پزشکی
مصوب ۱۳۲۴ و اصلاحات بعدی آن می باشد. ۱۶۸
ابطال پروانه تاسیس داروخانه از سوی کمیسیون ماده ۲۰ مقررات پزشکی متکی بر حکم
قانون نمی باشد بلکه بایستی از طریق مرجع قضایی اقدام شود. ۱۷۰
تاسیس داروخانه در یک محل موجبات حق تقدم بوده و مطابق قاعده الحق القديم
لایستقه شی نافی نمی تواند حق سابق گردد. ۱۷۲

مقدمه

نظر اول در آراء قضایی و عدم استحکام آنها، علاوه بر ایجاد حس بدبینی در متداعبین، به طور غیر مستقیم در ایجاد بی نظمی و ناامنی در جامعه اثر گذار است. یکی از عوامل موثر که موجب افزایش ورودی پرونده ها در دیوان عدالت اداری و تطویل دادرسی غیر معمول می شود فقدان استحکام کافی در انشاء آراء از حیث استدلال و استناد و نامشخص بودن بعضی از آراء است و عواملی نظیر عدم حضور قضات نخبه و منجر و کارآمد و اختلاف فاحش سطح علمی و تجربیات قضات با یکدیگر و حجم بالای پرونده های ارجاعی به قضات، آمارگرایی تاثیر بعضی از عوامل برونی و بیرونی در آراء قضات عدم توجه به مشکلات پیرامون قضاوت وجود قوانین مجمل و نقش موثری در تقلیل کیفیت آراء دارند.

از نظر جایگاه آراء قضایی در نظام حقوقی ایران به عنوان منبع برای ایجاد قواعد حقوقی به شمار می آیند. علی القاعده، ایجاد قاعده حقوقی تنها در صلاحیت قانونگذار است لیکن آراء قضایی زمانی که حاکی از اختلاف در برداشت از یک متن قانونی باشد می تواند منشاء ایجاد وحدت رویه ای باشد که نوعی قانون محسوب می گردد. به علاوه در مواردی که قانون ناتوان و قاصر است، آراء فوق می توانند با اتخاذ رویه مشابه این نقش قانونی را جبران نمایند بدون اینکه نیاز به مداخله هیأت عمومی دیوان عدالت اداری و صدور رأی وحدت رویه قضایی باشد در عین حال باید اذعان کرد که این هر دو قواعد شکننده ای ایجاد می کنند که ممکن است به مناسبت تصویب قانونی جدید بی اعتبار شوند. استنباط از مواد قانونی هنری است که قضات پس از سالها تجربه آن را کسب می کنند. شاید به همین دلیل است که قضاوت را یک هنر آمیخته به علم وقاضی را هنرمندی شایسته تحسین می دانند. قضاوت کاری است بس مشکل آگاهی از قانون اگر چه اولین وسیله برای قضاوت است اماتنها وسیله نیست قاضی برای حل یک دعوی باید به ابزار دیگری

هم مجهز باشد درک روابط فردی و اجتماعی و اشراف بر عمق و گستردگی آن، آگاهی دقیق از عرف و سنت حاکم بر جامعه، آشنائی به آداب و رسوم اجتماعی، شناخت علمی انسان و ابعاد گوناگون روحی و روانی او از جهل این ابزارها هستند.

آنچه قاضی در نتیجه ترکیب این عناصر ارائه می دهد در قالب "رأی" ظهور و بروز می یابد. رأی اگر چه همه یک پرونده قضایی نیست اما مهمترین و موثرترین بخش آن است. رأی دیوان عدالت اداری آئینه تمام نمایی است که طرفین انتظار دارند در آن حقیقت را بنگرند. بدین ترتیب مهمترین انتظاری که از یک رأی می رود، حل عادلانه یک اختلاف است. آگاهی از تفاسیر و برداشت قضایی آراء صادره توسط قضات دیوان عدالت اداری به عنوان محصول و نتیجه فرایند دادرسی بر کسی پوشیده نیست و استواری رأی آنان حکایت از سلامت فرایند رسیدگی دارد و علاوه بر آن نظریات قضائی آنان همواره الهام بخش بوده و در وضع مقولات و یاتکمیل قوانین مورد نظر قانونگذار قرار گرفته است. اطلاع از مبادی قانونی موضوعات گوناگون و اندیشه های قضائی که از سوی قضات دیوان اتخاذ می شود مورد علاقه حقوق دانان و پژوهشگران رشته حقوق عمومی می باشد و افرادی که مستمرا با دیوان عدالت اداری سرو کار دارند مایلند از تطبیق قانون با مصادیق آن آگاه گردند. محققین و دانشجویان رشته حقوق عمومی نیز آراء قضایی دیوان عدالت اداری را به عنوان عناصر لازم برای آزمایشگاه تجربی و علمی حقوق مورد استفاده قرار می دهند. به همین دلیل تصمیمات قضایی به عنوان یکی از منابع حقوق در اغلب کشورها به صورت مجموعه به چاپ می رسد و هدف از این امر نه برای بهره گیری مورخان یا جامعه شناسان بلکه برای استفاده حقوق دانانی است که به کار عملی حقوق اشتغال دارند. مجموعه حاضر با هدف کمک به این قشر و برآورده ساختن این نیاز مبرم و پرکردن خلاء موجود، انتشار یافته است.

برای مجموعه حاضر از میان آراء متعددی که مورد بررسی قرار گرفت آراء صادره از شعبات بدوی انتخاب و به چاپ رسیده است.

قبل از مطالعه این مجموعه توجه به چند نکته را لازم می داند:

۱- برای حفظ امانت و انعکاس شیوه نگارش حقوقی آراء، هیچ گونه ویرایشی در متن آن به عمل نیامده است.

۲- آراء چاپ شده از شعب بدوی دیوان ممکن است در نتیجه اعتراض یکی از طرفین دعوی در شعبه تشخیص دیوان مورد بررسی مجدد قرار گرفته و تایید یا نقض شده باشد. این موضوع مورد توجه تدوینگران مجموعه نبوده است. آراء تنها به جهت بررسی نظر

حقوقی و برداشت قضائی دادرسی از قانون صورت پذیرفته و لذا ارزش علمی آراء مد نظر بوده است نه تأیید یا رد آنها.

۳- آراء صادره تنها نظر قاضی در پرونده مطروحه نزد او بوده است. لذا نه برای صادر کننده رأی و نه برای هیچ دادگاه دیگری حتی در موضوعات مشابه لازم الاتباع نیست.

۴- هنگام مطالعه آراء لازم است به تاریخ صدور آنها توجه شود زیرا آراء باید براساس قانون لازم‌الدیون زمان صدور صادر شوند.

۵- اسامی شاکیان دعوی به منظور حفظ رازداری و امانت حذف گردیده و سایر مشخصات و نشانه‌ها فرضی است.

۶- بدیهی است آرای که در این اثر به چاپ رسیده اند صرفاً جنبه ارشادی دارند.

۷- برای هر رأی یک عنوان انتخاب شده که نشان دهنده موضوعی است که رأی در مورد آن نظر قضائی ارائه کرده است.

در پایان لازم است از کلیه قضائی که آراء خود را برای چاپ در این مجموعه در اختیار گذاشته و آقایان علیرضا ولی‌اللهی و محمدبقر کمره که در تهیه آراء واستخراج تلاش نمودند تشکر نموده و برای آنان آرزوی توفیق هر چه بیشتر نمائیم و همچنین از محمد حسین دلاوری دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق خصوصی که در فصل‌بندی آراء و انتخاب عنوان برای هر رأی اهتمام و مساعی لازم را مبذول داشته تشکر و قدردانی می‌نماید. در آخر نیز از جناب آقای رمضانعلی بحری که در اخذ مجوز و چاپ همکاری داشته اند، نهایت تشکر و قدردانی می‌شود.

علی‌اکبر شاهنظری
مدرس دانشگاه

محمد رضا دلاوری
قاضی دیوان عدالت اداری

گزیده آراء صادره از شعبات بدوی دیوان

دادنامه شماره ۳۴ مورخ ۸۹/۸/۲۵

پرداخت بهاء عادلۀ ملک مورد تملک توسط دستگاه تملک‌کننده الزامی است.

رای دیوان

ملخص و ماحصل ادعای شاکی این است که ملک وی در مسیر و حریم خطوط انتقال برق قرار گرفته و با تمدید مالکیت او لزوماً ایجاب می‌نماید بهاء ملک مورد تملک توسط دستگاه تملک‌کننده پرداخت شود و مشتکی عنه به شرح نامه شماره ۸۸/۱۰۴/۲۰۴۴۴/۲۹ مورخ ۸۸/۸/۱۸ که طی شماره ۲۱۸۳ مورخ ۸۸/۸/۱۹ ثبت دفتر لوايح شعبه شده است دفاعاً اعلام داشته تملک بر اساس موازین قانونی از جمله قانون سازمان برق ایران و در راستای تحقق هدف برق‌رسانی با احداث خطوط بدون تصرف ملکی با استفاده از حق ارتفاق از طریق محدودیت در مالکیت صورت پذیرفته و با استناد به ماده ۱۸ قانون سازمان برق و بند ۹ ماده ۵۰ قانون سازمان برنامه و بودجه سال ۵۱ اظهار داشته شرکت آب و برق برای استفاده از اراضی و املاک در خارج محدوده شهرها که در مسیر و حریم خطوط قرار می‌گیرند از حق ارتفاق ناشی از عبور خطوط مذکور استفاده و الزامی به پرداخت وجه ندارند و رای وحدت رویه شماره ۳۵/۷۴ هیات عمومی دیوان عدالت اداری مؤید این معنا است و با توجه به اینکه در زمان تاریخ عبور خط ۶۳ کیلووات هم ملک موردنظر خارج از محدوده شهری بوده و در سال ۱۳۵۷ وارد محدوده شهری شده است عبور خطوط نیرو کاملاً قانونی و مشروع می‌باشد و در نهایت با استناد به تبصره ۲ ماده ۳